

**De
Bijloke**

Muziekcentrum

De renaissancehuijver van Cipriano De Rore

LIEDTEKSTEN

Graindelavoix

TRADITIONAL (PAGHJELLA)
op tekst van Dante Alighieri
Ricorditi, lettor, se mai ne l'alpe

Ricorditi, lettor, se mai ne l'alpe
ti colse nebbia per la qual vedessi
non altrimenti che per pelle talpe,

come, quando i vapori umidi e spessi
a diradar cominciansi, la spera
del sol debilmente entra per essi;

e fia la tua imagine leggera
in giugnere a veder com'io rividi
lo sole in pria, che già nel corcar era.

Sì, pareggiando i miei co' passi fidi
del mio maestro, uscì' fuor di tal nube
ai raggi morti già ne' bassi lidi.

Gedenk, lezer, mocht gij ooit in de Alpen
door een nevel zijn overvallen, waar
doorheen gij
niet anders kondt zien dan door een dof
membraan,

hoe, wanneer de vochtige en
samengepakte dampen
zich beginnen te verspreiden, de
zonnescijf
zwakjes tussen hen binnendringt,

en uw verbeelding spoedig zal begrijpen
hoe ik de zon opnieuw zag,
die reeds aan het ondergaan was.

Zo trad ik, mijn voetstappen voegend
bij de trouwe schreden van mijn Meester,
uit die wolk tevoorschijn
naar stralen die reeds gestorven waren
op de lage kusten.

CIPRIANO DE RORE

op tekst van Luigi Tansillo Niccolò

Amanio

Strane rupi aspri monti

Strane rupi, aspri monti, alte tremanti
Ruine e sassi al ciel nudi e scoperti,
Ove a gran pena pon salir tant'erti
Nuvoli in questo fosco aer fumanti;

Superbo horror, tacite selve e tanti
Negr'antr'herbosi in rotte pietre aperti,
Abbandonati, sterili deserti
Ove han paura andar le belve erranti:

A guisa d'hom che da soverchia pena
Il cor trist'ange, fuor di senn'uscito
Se n' va piangendo ove la furia il mena,

Vo piangend'io tra voi, e se partito
Non cangia il ciel, con voce assai più
piena
Sarò di là tra le mest'ombre udito.

Vreemde kliffen, ruwe bergen, hoge,
trillende
ruïnes, en rotsen naakt en blootgesteld
aan de hemel,
waar met grote moeite zulke steile
rookwolken
opstijgen in de sombere, dampende lucht;

ontzagwekkende huiver, zwijgende
wouden, en zovele
zwarte, met gras begroeide spelonken,
geopend in gebroken steen;
verlaten, dorre woestenijen
waar dolende dieren in angst rondgaan:

zoals een man wiens droevig hart wordt
verscheurd
door buitensporige pijn, buiten zinnen,
die wenend gaat waar de waanzin hem
leidt,

zo ga ik wenend onder u; en als de hemel
mij niet bijstaat, zal met veel krachtiger
stem
mijn klacht worden gehoord onder de
treurige schimmen.

CIPRIANO DE RORE

op tekst van Francesco Petrarca

La vita fugge

La vita fugge, et non s'arresta un'hora,
Et la morte ven dietro a gran giornate,
Et le cose presenti, et le passate
Mi danno guerra, et le future anchora,

E 'l rimembrar et l'aspettar m'accora,
Hor quinci, hor quindi, sì che 'n veritate,
Se non ch'i' ho di me stesso pietate,
I' sarei già di questi pensier fora.

Tornami avanti, s'alcun dolce mai
Hebbe 'l cor tristo; et poi da l'altra parte
Veggio al mio navigar turbati i venti;

Veggio fortuna in porto, et stanco homai
Il mio nochier, et rotte arbore et sarte,
E i lumi bei, che mirar soglio, spenti.

Het leven is vluchtig en staat geen
ogenblik stil,
en de dood volgt daarop met grote
schreden;
het heden en het verleden
voeren strijd tegen mij, en ook het
toekomstige.

Herinnering en verwachting verzwaren
mijn hart,
nu naar deze kant, dan naar die, zodat ik
waarlijk,
ware het niet dat ik medelijden met
mijzelf had,
al voorbij deze gedachten zou zijn.

Heeft mijn droevig hart ooit enige
zoetheid gekend,
dan verschijnt zij weer voor mij; maar
aan de andere zijde
zie ik de woelige winden van mijn vaart.

Ik zie een storm in de haven, en mijn
stuurman
nu vermoeid, masten en lijnen gebroken,
en de schone lichten waarnaar ik eens
keek, gedoofd.

CIPRIANO DE RORE

op tekst van Giovanni Battista Pigna

Calami sonum ferentes

Calami sonum ferentes Siculo levem
numero
non pellunt gemitus pectore ab imo
nimium graves:
nec constrepente sunt ab Aufido revulsi.
Musa quae nemus incolis Sirmionis
amoenum,
reddita qua lenis, Lesbia dura fuit;
me adi recessu principis mei tristem.
Musa deliciae tui Catulli
dulce tristibus his tuum iunge carmen
avenis.

De fluiten die het lichte Siciliaanse lied
laten klinken

Kunnen het zware wenen niet verdrijven
dat diep uit mijn borst oprijst; Noch dat
lied dat opklinkt uit het woeste Aufidus.
Maar jij, o muze, die door de prachtige
wouden van Sirmio dwaalt,
Jij, die zo mild was, terwijl Lesbia wreed
was,

Kom tot mij, bedroefd om het vertrek van
mijn prins.

Muze, vreugde van jouw Catullus,
schenk je zoete zang aan deze treurige
haverfluiten.

CIPRIANO DE RORE

op tekst van Giovanni della Casa

O sonno

O sonno, o della queta, umida, ombrosa
notte placido figlio; o de' mortali
egri conforto, oblio dolce de' mali
si gravi, ond' è la vita aspra e noiosa;

soccorri al cor omai, che langu' e posa
non have, e queste membra stanch' e frali
solleva: a me ten vola, o sonno, e l'ali
tue brune sovra me distendi e posa.

Ov'è 'l silentio che'l dì fugge e'l lume?
E i lievi sogni, che con non secure
vestigia di seguirti han per costume?

Lasso, ch'invan te chiamo, e queste
oscore
e gelide ombre invan lusingo. O piume
d'asprezza colme! O notti acerb' e dure!

O slaap, o stille kind van vredige,
frisse en schaduwrijke nacht; o troost der
ellendige stervelingen;
zoete vergetelheid van kwalen
zo zwaar dat ze het leven bitter en
moeizaam maken,

breng hulp aan mijn hart dat, nu zwak en
rusteloos, kwijnt
en hef deze broze, vermoeide ledematen
op.
Omhul mij, o slaap, en spreid
uw donkere vleugels over mij.

Waar is de stilte die de dag ontvluucht
en de lichte, zachte dromen
die geen vaste sporen achterlaten?

Ach, tevergeefs roep ik u, en deze
sombere
en koude schaduwen lok ik vruchteloos:
o veren
vol hardheid, o harde en pijnlijke
nachten.

CIPRIANO DE RORE

op een anonieme tekst

Da le belle contrade

Da le belle contrade d'oriente
Chiare e lieta s'ergea Ciprigna, ed io
Fruiva in braccio al divin idol mio
Quel piacer che non cape humana mente,
Quando sentii dopo un sospir ardente:
Speranza del mio cor, dolce desio,
T'en vai, haime, sola mi lasci addio.
Che sarà qui di me scura e dolente?
Ahi crudo Amor, ben son dubiose e corte
Le tue dolcezze, poi ch'ancor ti godi
Che l'estremo piacer finisca in pianto.
Nè potendo dir più, cinseme forte,
Iterando gl'amplessi in tanti nodi,
Che giammai ne fer più l'Edra o l'Acanto.

Uit de lieflijke gebieden van het Oosten
rees helder en vreugdevol Venus, de
Morgenster, en ik
genoot in de armen van mijn goddelijke
geliefde
van dat genoeg dat geen menselijk
verstand kan bevatten.
Toen ik hoorde, na een vurige zucht:
“Hoop van mijn hart, zoete begeerte,
Gij gaat, ach, gij laat mij hier alleen.
Vaarwel!
Wat zal er van mij worden, treurig en
bedroefd?
Ach, wrede liefde, uw genoegens zijn
inderdaad
onzeker en vluchtig, want terwijl ik u nog
geniet,
eindigt het grootste geluk in tranen.”
Niet in staat meer te spreken, hield zij mij
stevig vast,
herhalend de omhelzingen in meer
verwikkelingen
dan ooit door klimop of acanthus zijn
gemaakt.

CIPRIANO DE RORE

op een tekst van Antonio Tebaldeo

Tu piangi

Tu piangi, et quella per chi fai tal pianto
Ne ride, et ride 'l ciel che l'ha raccolta
Fra l'alme elette, libera e disciolta
Dal fral, caduco et corruptibil manto.

Lei, tutta intenta al lume divo e santo,
Dolc'harmonia per ogni parte ascolta,
Poi volgendosi a se si dice, "O stolta,
Perché se' in terra dimorata tanto?"

Et quando gli occhi suoi qua giù declina,
Vedendo la pregion d'ond'è partita,
Si duol di tua miseria e trista sorte.

El viver nostr'è un fior colto da spina;
Però piange la tua, non la sua morte,
Che morte è quella che si chiama vita.

Gij huilt, en zij voor wie gij huilt
lacht, en de hemel licht, die haar heeft
ontvangen
onder de uitverkoren zielen, vrij en
bevrijd
van haar zwakke, vergankelijke en
bederfelijke mantel.

Zij, geheel gericht op het goddelijke en
heilige licht,
hoort overal zoete harmonie,
en wendt zich dan tot zichzelf en zegt:
"O dwaas, waarom hebt gij zo lang op
aarde verbleven?"

En wanneer zij haar ogen hier beneden
laat neerdalen,
en de gevangenis ziet waaruit zij
ontsnapte,
treurt zij om uw ellende en droevig lot.

Ons leven is een bloem geplukt uit de
doornen;
huil daarom om uw dood, niet om de
hare,
want dood is datgene wat wij 'leven'
noemen.

SCIPIONE LACORCIA

op een anonieme tekst

Ahi, tu piangi!

Ahi, tu piangi, mia vita!
Tu piangi e piang'anch'io,
Ch'egli è quel che tu vers'il pianto mio.

Mirami in volto pur, se intender fai
Muta doglia e vedrai
per pietà, per amore,
Morir l'anima mia nel tuo dolore.

Ach, gij huilt, mijn leven!
Gij huilt en ik huil ook –
Want de tranen die gij huilt zijn mijn
eigen tranen.

Kijk dan naar mijn gezicht, als gij nu een
Stille pijn toont, en gij zult zien,
Zowel uit medelijden als uit liefde,
Mijn ziel stervend in uw pijn.

CIPRIANO DE RORE
op een tekst van Petrarca
Datemi pace

Datemi pace, o duri miei pensieri:
Non basta ben ch'Amor fortuna e morte
Mi fanno guerra intorno e'n su le porte
Senza trovarmi dentro altri guerrieri?

E tu, mio cor, anchor se' pur qual eri?
Disleal a me sol che fiere scorte
Vai ricettando e sei fatto consorte
De' miei nemici si pronti e leggieri?

In te i secreti suoi messaggi Amore
In te spiega fortuna ogni sua pompa
E morte la memoria di quel colpo

Che l'avanzo di me convien che rompa
In te i vaghi pensier s'arman d'errore:
Perche d'ogni mio mal te solo

O bittere gedachten van mij, schenk mij
vrede:
is het niet genoeg dat Liefde, Lot en
Dood
om mij heen oorlog voeren, en bij de
poorten,
zonder dat ik zelf ook nog andere
veldslagen vind binnenin?

En gij, mijn hart, zijt gij nog wat gij was,
ontrouw slechts aan mij, ontvangend
wilde gezelschappen,
en snel en gretig bondgenootschappen
smedend
met mijn vijanden?

In u verbergt Liefde zijn geheime
boodschappen,
in u openbaart Lot al zijn triomf,
en Dood de herinnering aan die slag

die al mijn vooruitgang moet
verbrijzelen:
in u wendt de verkeerde gedachte zich tot
dwaling:
dus beschuldig ik u alleen van al mijn
kwalen.

LUCA MARENZIO

op een tekst van Dante

Così nel mio parlar

Così nel mio parlar voglio esser aspro,
Com' è ne gli atti questa bella pietra,
La qual' ogn' hor impetra,
Maggior durezza e più natura cruda,
E veste sua persona d'un diaspro
Tal, che per lui, e perch' ella s'arretra,
Non esce di faretra
Saetta, che già mai la colga ignuda:

Et ella ancide, e non val c'huom si chiuda,
Né si dilunghi da i colpi mortali,
Che, come havesser ali,
Giungono altrui e spezzan ciascun' arme,
Perch'io non sò da lei né posso aitarne.

Streng zal mijn woord zijn, zoals in haar
dadén
zij is, de rots zo prachtig en koud,
die met elk uur
meer hardheid en een wreder natuur
verkrijgt:
en haar gestalte tooit ook in adamant,
zodat door kracht van pantser, of
terugtrek,
geen pijl die trilt een schot kan zenden
dat ooit een deel van haar ontbloot raakt;

en toch blijft zij verwonden; noch ruimte
noch maliën
die vliegen alsof zij vleugels hadden,
hem overheersten,
en al zijn harnas scheuren;
vandaar helpt geen vaardigheid of kracht
mij tegen haar.

ETTORRE DELLA MARRA

op een tekst van Giovanni Battista

Guarini

Occhi'un tempo mia vita

Occhi, un tempo mia vita,
Occhi, di questo cor solo sostegni.
Voi mi negate aita?
Questi son pur de la mia morte i segni,
Non più speme, o conforto;
Tempo è ben di morire, à che più tardo?
Occhi, ch' à sì gran torto
Morir mi fate, à che torcete il guardo?
Forse per non mirar come v' adoro?
Mirate almen ch' io moro.

O ogen, eens mijn leven,
ogen, zoete steunpilaren van dit hart,
weigert gij mij nu uw hulp?
Dit zijn waarlijk de tekenen van mijn
dood.
Geen hoop meer, geen troost;
het is tijd te sterven — waarom talm ik
nog?
O ogen, die mij door zo'n grote
onrechtvaardigheid
doen sterven, waarom wendt gij uw blik
af?
Misschien om niet te zien hoe vurig ik u
aanbid?
Zie mij dan ten minste aan terwijl ik
sterf.

LUZZASCO LUZZASCHI

op een tekst van Dante

Quivi sospiri

Quivi sospiri (con) pianti ed alti guai,
risonavan per l'aer senza stelle,
perche io al cominciar ne lagrimai,
Diverse lingue horribili favelle,
Parole di dolore accenti d'ira,
Voci alte e fioche e suon di man con elle.

Daar weerklonken zuchten, klachten en
luide ululaties
door de lucht zonder sterren,
waarover ik, van het begin af, in diepe
tranen verzonk.
Talen van allerhande soort, afgrijpselijke
dialecten,
accenten van woede, woorden vol smart,
en hoge, hese stemmen, vermengd met
het slaan van handen.

CIPRIANO DE RORE
op een anonieme tekst
Alma Susanna

Alma Susanna, ben felice è il core
ch'arde del vostro amore,
sì dolce è il guardo de' begli occhi ardenti
sì sagge le parole
e sì soave è il grazioso riso
che può quettar i venti,
fermar i fiumi e il sole
ed in terra mostrarne il paradiso.
Poi tra tanta beltà, tanta virtute
sovra l'umana usanza
la bella anima vostra alberga e chiude
ch'ogni pensier avanza.
Dunque Susanna, ben felice è il core
ch'arde del vostro amore.

Gezegende Susanna, gelukkig is het hart
dat brandt van uw liefde,
zo zoet is de blik van uw mooie, stralende
ogen,
zo wijs zijn uw woorden,
en zo zacht is uw sierlijke lach
dat zij de winden kan doen zwijgen,
de rivieren en de zon kan stilzetten,
en ons tonen welk paradijs er op aarde
bestaat.
En toch, naast zulke schoonheid, zoveel
deugd –
bovenmenselijk –
herbergt en omsluit uw prachtige ziel
zodat zij alle inspiratie doet ontwaken.
Daarom, Susanna, gelukkig is het hart
dat brandt van uw liefde.